

1

Мені було п'ятдесят, і я не був у ліжку з жінкою вже чотири роки. Я не мав друзів серед жінок. Я дивився на них, минаючи їх на вулицях чи будь-де, де я міг їх бачити, та я дивився на них без жаги і з відчуттям, що це все марно. Я регулярно мастурбував, але сама ідея завести стосунки з жінкою — навіть несексуальні — була поза моєю уявою. У мене була шестирічна донька, народжена поза шлюбом. Вона мешкала зі своєю матір'ю, а я виплачував допомогу на дитину. За багато років до того, у віці тридцяти п'яти років, я вже одружувався. Той шлюб протривав два з половиною роки. Моя дружина розлучилася зі мною. Я був закоханий лише одного разу. Вона померла від гострого алкоголізму. Померла у сорок вісім, коли мені було тридцять вісім. Моя дружина була на дванадцять років молодша за мене. Гадаю, вона вже також померла, хоча я й не певен. Упродовж шістьох років після розлучення вона що Різдва писала мені довгі листи. Я ніколи не відповідав...

Я не впевнений, коли вперше побачив Лідію Венс. Це сталося років зо шість тому, коли я саме покинув роботу поштового клерка, на якій пропрацював дванадцять років, і намагався стати письменником. Я був наляканий і п'яний більше, ніж будь-коли. Намагався писати свій перший роман. Щоночі, поки писав, випивав пінту

віскі та два паки пива. Курив дешеві сигари, друкував, пив і слухав класичну музику по радіо до самого світанку. Поставив собі за мету десять сторінок за ніч, та лише наступного ранку довідувався, скільки сторінок написав. Прокидався зранку, пробльовувався, тоді йшов до вітальні й дивився на диван, щоб побачити, скільки там сторінок. Завжди було понад десять. Іноді було сімнадцять, вісімнадцять, двадцять три, двадцять п'ять сторінок. Звісно, роботу після кожної ночі треба було підчистити або й зовсім викинути. На те, щоб написати перший роман, у мене пішла двадцять одна ніч.

Власники двору, де я тоді мешкав, самі жили на задвірку і були впевнені, що я здурів. Щоранку, коли я прокидався, на ганку стояв великий коричневий паперовий пакет. Вміст різнився, але здебільшого в пакетах були помідори, редис, апельсини, зелена цибуля, бляшанки супу, червона цибуля. Що другого вечора я пив з ними пиво до четвертої чи п'ятої ранку. Старий вирубався, а ми зі старою трималися за руки, і час до часу я її цілував. Я завжди дарував їй великий поцілунок біля дверей. Вона була жахливо зморщена, але нічого не могла з цим вдіяти. Вона була католичка і мала миленький вигляд, коли одягала свій рожевий капелюшок і недільного ранку йшла до церкви.

Гадаю, я зустрів Лідію Венс на своїх перших поетичних читаннях. Вони проходили у книгарні «Дробрідж» на Кенмор-авеню. Знову ж таки, я був наляканий. Гордий, але все-таки наляканий. Коли я увійшов, там були тільки стоячі місця. Перед Пітером, який керував крамницею і жив з чорною дівчиною, лежав стос готівки.

— Чорт, — сказав він мені, — якби ж я завжди міг заповнювати залу так, як зараз, то мав би вдосталь грошей на ще одну подорож до Індії!

Я увійшов, і всі заплодували. Щодо постичних читань, я саме мав зірвати різьбу з болта.

Я почитав тридцять хвилин, а потім оголосив перерву. Досі був тверезий і відчув погляд, який вдивався у мене з темряви. До мене підійшло і заговорило кілька людей. Тоді, в час затишшя, підійшла Лідія Венс. Я сидів за столом і пив пиво. Вона поклала обидві руки на край столу, нахилилася і поглянула на мене. Мала довге каштанове волосся, доволі довгий, рельєфний ніс, а одне око не зовсім пасувало до другого. Однак вона випромінювала життєвість — її присутність відчувалася. Я відчув вібрації, що пробігали між нами. Деякі з вібрацій були сплутані й нехороші, але вони були. Вона поглянула на мене, і я глянув у відповідь. На Лідії Венс була замшева ковбойська куртка з бахромою навколо ший. Жінка мала гарні груди. Я сказав їй:

— Я б хотів зірвати ту бахрому з твоєї куртки; можемо почати з цього!

Лідія відійшла. Не спрацювало. Я ніколи не знав, що казати дамам. Але вона мала зад. Я дивився на той прегарний зад, поки вона йшла геть. Сині джинси обтягували його, і я дивився на нього, поки вона йшла.

Я закінчив другу половину читань і забув про Лідію, так само як я забував про жінок, повз яких проходив на тротуарах. Я взяв свої гроші, підписав кілька серветок, якісь папірці, потім вийшов звідти і поїхав додому.

Я досі щоночі працював над першим романом. Ніколи не починав писати до 6:18 вечора. Так було, відколи я відмічався у поштовому відділенні «Термінал Анекс». Була шоста вечора, коли приїхали вони: Пітер і Лідія Венс. Я відчинив двері. Пітер сказав:

— Дивися, Генрі, дивися, що я тобі приніс!

Лідія заскочила на кавовий столик. Її сині джинси обтягували її щільніше, ніж досі. Вона розмахувала своїм довгим каштановим волоссям. Вона була шалена; вона була чудова. Вперше я справді розглянув можливість покохатися з нею. Вона заходилася декламувати вірші. Власні. Вони були дуже погані. Пітер спробував її зупинити:

— Ні! Ні! Ніякої римованої поезії в будинку Генрі Чинаскі!

— Облиш, Пітере!

Я хотів дивитися на її сідниці. Вона походжала туди-сюди по тому старому кавовому столику. Тоді затанцювала. Махала руками. Вірші були жахливі, але не її тіло і не її божевілля.

Лідія зіскочила.

— Як тобі, Генрі?

— Що?

— Вірші.

— Слабенько.

Лідія стояла з аркушами віршів у руці. Пітер схопив її.

— Потрахаймося! — сказав він їй. — Ну ж бо, потрахаймося!

Вона його відштовхнула.

— Ну що ж, — сказав Пітер. — Тоді я йду!

— То йди собі. У мене є машина, — сказала Лідія. —

Зможу дістатися додому.

Пітер побіг до дверей. Зупинився і розвернувся.

— Ну що ж, Чинаскі! Не забувай, що я тобі приніс!

Він грюкнув дверима і пішов. Лідія сіла на диван біля дверей. Я сів десь за фут від неї. Глянув на неї. Вигляд вона мала чудовий. Я боявся. Випростав руку і торкнувся її довгого волосся. Волосся було чарівне. Я приборав руку.

— Волосся справді твоє? — запитав я. Знав же, що так.